
ZA BOHA A ULAST -

Orel

Ústřední list Československého Orla. — Vydává a řídí Svatováclavská župa v exilu.

Monthly Review of Čs. Catholic Gymnastic League "Orel."

Ročník 31—III v exilu.

Září, 1952.

Peter Parlář
SVATÝ VÁCLAV

SVATÝ VÁCLAVE!

Svatý Václave, české kníže slyš
hlasy k tobě pozvedáme
v nadhvězdnatou říš.

Tisíc tomu let, cos byl kníže náš
tobě byla řada věků
jako noční stráž.

Ale přes tvou zem za těch tisíc let
vln jak mořem převalilo
všelikých se béd.

Ale ty's je znal, při svém lidu stál,
ty's té země nezapoměl,
již jsi miloval.

V tísní duše své, v číši hořkostech,
jméno tvé za útočiště
měla na svých rtech.

Vnucen-li však boj, v záři krvavé
v bitvy ved' jak's dědy vodil
Svatý Václave.

V skvoucím brnění, slávou zářící,
v čele vojsk jel's na své bruně
s českou orlicí.

Svatý Václave, volá tě tvůj lid,
vrať své zemi požehnání,
vrať svým dětem klid!

—Josef Václav Sládek.

SOCHA SV. VÁCLAVA SYMBOLEM TICHÉHO ODPORU

Socha sv. Václava v Praze je denně zaplavena květy — často i prostídkým lučním květím. Květiny tam kladou pražští a venkovští občané, a to obyčejně v noci nebo k ránu, kdy je mlhavo, nebo za deštivého počasí. Režim se zatím neodhodlal k odstranění této spontánní květinové ozdoby pomníku.

(Zpráva o Československu č. 4191.)

NAŠE ZÁLOHA

Byl prvním v abecedě na zupní cvičitelské škole orelské župy Velehradské, br. Jaroslav Bublík, nar. 1920, abiturient čs. státního reálného gymnasia v Uherském Brodě, ve funkci náčelníka jednoty Bánov. Ještě, byť matně si na něj pamatují, jako na mnoho jiných.

Znám také jeho mamičku, která s růžencem v rukou denně spěchá do bánovského kostelíka, zasvěceného sv. Martinu, zastavuje se u pomníku padlých, na němž je fotografie jejího syna, poručíka in memoriam.

Dva vzory spojené v Orelské rodině.

Naše mamičky, katolické matky, ženy s rů-

ženecm v sepjatých rukou, to je naše záloha, na tu můžeme spolehnout v každé době. A tuto zálohu máme doma, trpící, doufající a modlící se za naši práci — za náš boj. Jsme skutečně hodni takové zálohy? Děláme to, oč nás prosí ústy uvězněných a vzkazujících kněží? "Zde cítíme, co dělá satan, Vy, co jste na svobodě, prosíme Vás, dělejte něco."

Děláme "něco," oč nás prosí trpící věřící, modlící se, a tolik doufající domovy? Sledujeme jeho přání s naší prací? Ten vzkaz, který Vám, sestry a bratři, vyřizují, je čerstvý. . . Bojujeme tak, jak bojovali naši náčelníci, dr. V. Jílek, A. Hrubý, J. Bublík? Jak rádi by pracovali oni z domova, kdyby byli na našem místě — na svobodě.

Satan už zapískal a mnozí nastupují do jeho řad. Nutno nastoupit i na druhé straně, na obranu Kristova řádu. My Orli, jako avantgarda Církve, stojíme v prvních řadách. Nelekne nás se, když při prvním Satanovu náporu naše řady prořídnou. I kdyby nás zůstala jen polovina, i to musí postačit pro práci po návratu do vlasti. Apoštolů bylo 12, neměli moderních telekomunikačních prostředků, šli poslušni příkazu a převrátili celý svět. Stali

se pochodněmi světa — z našich řad musí vzejít pochodně našich národů. V to věří také naše orelské podzemí, které pracuje a tak statečně se drží. Je na nás, vrátíme-li se jako pochodně nebo jako vyhaslé lampy. Domovu budeme za svou práci zodpovídat. Nepsal bych a tolik nebureoval, kdybych nebyl tak čerstvý. . . . To peklo, na jehož pokraji naši drazí doma žijí — je strašné. Oni věří a modlí se — a jak se modlí! Zvláště když mají kněze, který jim může ještě sloužit mši svatou.

Oběti, které přinášejí, dávají exilu do vlnku. Nelitují ničeho. Spojme se také my s nimi duchovně, pomozme jim v jejich utrpení mod-

litbou. Denně v 8 hod. ráno nebo v 9 večer, vzpomeňme střelnou modlitbou na ně a tímto spojením staneme se také účastnými jejich zásluh, plynoucích z jejich nezměrných obětí. Bratři N. N. pošlete tento vzkaz i rozblasem domů. Jak velkou radost způsobíte, domov na to čeká.

Budujme na našem trpícím, věřícím a tolik se modlícím domově.

A spojení v duchovním společenství s domovem, spjatí modlitbou našich otců, matek, žen a dětí, sešikujeme se pod svatováclavskou korouhev, pod kterou půjdeme do boje.

Václav Záhumenský.

Krajně spravedlivé

Naše stěžejní zásady jsou: Služba Bohu, Církvi a národu. Jsme katolíky a samozřejmě věříme v jsoucnost Boží a v Jeho spravedlnost. Věříme, že Milostivý nebude přehlížet utrpení nevinného lidstva, která mu připravil bezbožecký komunismus. Bůh se nedá posmívat a spravedlivě ztrestá ty, kteří zotročili člověka.

Proto také věříme, že se domů vrátíme. A pak si doma mnoho povíme. . . . Povíme si i o tom, kolik objektivitě vůči Čs. Orlu měli představitelé RFE—Czechoslovak Desk. Nepřijme omluv, neboť předsednictvo naší Župy závčas učinilo všechna opatření k vysílání. "Bylo by krajně nespravedlivé, kdyby Orli relace neměli" těmito slovy ujistil nás předseda Czechoslovak Desk, ale zůstalo jen při tomto slavnostním slibu. Trvalo to 14 měsíců, než jsme se relací dočkali, tedy celý rok od zahájení vysílání Radia Svobodná Evropa. . . .

Byl to silný tlak se všech stran, který orelské relace přece prosadil. Je smutným, že to musil být právě Čs. Orel, jenž byl tak odstraněn, zatím co tam doma orelské bratrstvo se stalo prvou a nejstrašnější obětí komunistického teroru. Ono Orelstvo dalo však domovině zářný příklad, příklad, jemuž není v historii našich národů rovna.

Konečně v neděli 4. května t. r. letěla domů na vlnách éteru prvá orelská čtvrtrohdinka, jež zní:

Orelský program č. 1. v neděli dne 4. května 1952 o 2. hod. odpoledne.

Hudba.

Oznamovatel:

Zdař Bůh! Illási se Vám Orelská hlídka,

kteřou uslyšíte pravidelně každou neděli v tuto dobu na vlně 417.2 metrů a v pásmech 49 a 31 metrů. Voláme k přijímačům zvláště všechny bratry a sestry velkého, duce dočasně rozptýleného orelského bratrstva. Posloucháte orelské vysílání.

Hudba.

Hlas I.

Sestry a bratři, zmocňuje se nás opravdu zvláštní pocit, když k Vám máme poprvé mluvit přes Železnou oponu. Představujeme si Vás, jak posloucháte Orelskou hlídku, která v čase pronásledování má Vám nahradit orelské časopisy a orelskou pospolitost. Jste tak opět blíž nám, kteří jsme se díky Bohu dostali do svobodného světa, kde můžeme hájit zájmy nám tolik drahého Orla. Komunistická zášť po únoru v roce 1948 zdánlivě rozsápala orelskou organizaci, ale neporazila myšlenku, kterou Československý Orel vypěstoval. Tato myšlenka jest silnější než komunistické nčení o hmotě, je silnější, než všechno komunistické násilí. Československý Orel se právě v těchto dobách pronásledování slavně zapsal do národních dějin. To, co příslušníci Československého Orla tentokrát dokázali, je jedinečným důkazem síly a udatnosti, která zavazuje k věrnosti a následování.

Když komunistická policie na Boží Hod v roce 1948 zatýkala funkcionáře našeho ústředí, žup, okrsků a jednot, i řadové bojovníky za demokratická a křesťanská práva, odepáčelo mnoho našich bratří do exilu.

V emigrantských táborech v Rakousku a Německu se setkávali a vzájemně si pomáhali radou i skutkem. Ti, kteří přišli později, při-

nášeli smutné zprávy na př. o orelském koncentračním táboře v Uherském Hradišti. Přicházeli bratři, kterým se podařilo uprchnout z lomů, žalářů a jáchymovských dolů. Bylo nás stále víc a bylo nám jasné, že orelskou myšlenku nesmíme opustit. Na svátek sv. Josefa 19. března 1949 se bratři v uprchlickém táboře Murnau v Bavorsku rozhodli, že budou v emigraci pokračovat v práci pro církev a národ a za osvobození nám drahé republiky. A na první jarní den 21. března 1949 byl položen základ k první jednotě čl. Orla v exilu, tam bylo ustaveno zatím ústředí. Brzy potom byly založeny jednoty další v táboře Ludwigsburgu u Stuttgartu, ve Vídni a v Bagnoli v Itálii. To byly začátky. Všechna tato tělesa jednomyslně hlásí, že především z úcty k trpícím sestrám a bratrům doma, pokládají za svou povinnost, obnovit činnost Orla v zahraničí. Tak vznikla další župa čl. Orla, v pořadí třetí a navrhuje se, aby nesla název po českém knížeti svatém Václavu. Stalo se tak na svátek našich věrozvěstů Cyrila a Metoděje r. 1949 v Murnau, při příležitosti unionistické slavnosti, za účasti bratří polských, jihoslovenských a ukrajinských. V ten den začíná vycházet ústřední list — OREL, — jako pokračování z domova. V ten den byl také slavnostně posvěcen prapor župy svatováclavské v exilu. Přítomné členstvo vzdalo praporu svůj hold a složilo přísahu. Bylo to v eizím prostředí pod vrcholy Alp. Co se odehrávalo v srdečních přítomných bratřích a sester nemůžeme vypovědět. Z dalších relací se dovíte, jak útěšně dobré dílo rostlo. Dnes si vyslechnete úvodní slovo, které k této první naší relaci posílá náčelník Československého Orla, Svatováclavské župy v exilu.

Ilus 11.

Chvála Kristu! Drahé sestry a bratři, orelská mládeži! Především Vás jménem orelského bratrstva v exilu zdravím našim pozdravem ZDAŘ BŮH! Dovolte mi, abych svá dnešní slova uvedl symbolickým obrazem. Mám na mysli mohutnou lípu v květu. Pohlédnete-li bezděčně na ni, řeknete, že je to veliký strom; ale pokud lípa stojí, plná síly a života, nikdo nepozná opravdovou její velikost. Teprve až by ji obrovitá, nepředstavitelná smršť vyvrátila z kořenů, teprve až by ležela na zemi s polámanými větvemi, teprve potom by každý mohl změřit obrovitý vývrat. A tak je tomu i s našim Orlem. Pokud jsme stáli v jeho řa-

dách tam doma ve vlasti, pokud jsme v něm a jím pro dobro našich národů pracovali, věděli jsme, že Orel je naprostou nutností v naší vlasti, že je s ní úzce spjat a že je nejvěrnější stráží křesťanství a demokracie. Prostě jsme věděli, že je užitečný a veliký. Ale teprve potom, když na nás přišla nacistická vichřice, když tolik bratří a sester bylo odvléčeno do nacistických koncentráků, když naše řady začaly povážlivě řidnout, tehdy jsme si poprvé uvědomili, co Orel pro naše národy v republice znamená. A dnes si to uvědomujeme znovu. Tisíce sester a bratří, kteří již jednou poznali strašná utrpení v nacistických koncentracích, zakoušejí nová muka, horší předších. Bylo to právě orelské bratrstvo, které bylo první napadeno únorovou lůzou. Československý Orel jest rozpuštěn a v několika měsících byly Orly přeplněny koncentrační tábory a věznice. Na tyto uvězněné zvláště myslíme. Neboť trpí za myšlenku svatou, za myšlenku křesťanství a demokracie, za myšlenku orelskou. Vzpomínáme na Vás stále, při práci všedního dne i ve chvílích odpočinku, ale zvláště při bohoslužbách. Stále máme na mysli kontrastující obrazy: Slovanstva Orla bílého, symbol národní katolické síly ve svobodné vlasti a obraz drahého Orla na smrt zbitého, ležícího v náručí poplivané naší země. Vidíme opět, jak osud našeho bratrstva je svázán s osudem svobody našeho lidu. A znovu vidíme tu pravou velikost orelské myšlenky. (Z projevu náčelníka Svatováclavské župy v exilu.)

PROJEV NÁČELNICE SVATOVÁCLAVSKÉ ŽUPY V EXILU

(Vysíláno v 2. relaci orelského vysílání Radio Free Europe, 11. května 1952.)

Chvála Kristu!

Pozdravuji Vás jako náčelnice Svatováclavské župy orelské v exilu jménem všech sester. Ačkoliv jsme roztroušeny po všech koutech světa, přece na Vás myslíme a vzpomínáme. A to každý večer v 9 hodin jeden "Zdravas Maria" je věnován za Vás, milé sestry, abyste vytrvaly v pevné víře. Přesně v 9 hodin večer, ať jsou vaše exilní sestry orlice kdekoliv, po celém světě, ať dělají cokoliv, přesně v tu hodinu se za Vás modlíme a prosíme Boha, aby Vám dal sílu k boji, který už nebude dlouho trvat. Každý večer v 9 hodin jsme s vámi duchovně spojeny, ani k tomu

nepotřebujeme rozhlas, naše modlitba se nese k Pánu Bohu a naše myšlenky letí vzduchovými vlnami k vám, milé sestry. Vzpomínáme na Vás a na ty radostné a krásné chvíle v orlovárnách ve cvičební hodině, na ty nadšené orelské slety, župní, orelská veřejná cvičení. A což ty každoroční tradiční orelská poutě na Svatý Hostýn k Panně Marii, která již v dávném věku vyhnala bojovné Tatary z Moravy. Vzpomeňte si, sestry, s námi, jak velebně se nesly mariánské písně v této svatyni. Jak malebný byl pohled na nepřehledné zástupy krojovaných Orlů a Orlie z celé republiky, na skupiny národních krojů z Moravského Slovácka, Valašska, Hané, ze Slovenských žup, zejména Dr. Andreje Radlinského, Moysesovy, Jána Holého, které leží nejbliže k Svatému Hostýnu, na skupiny až z Čech, z Domažlicka ze župy Kozínovy. Byl to ve větším měřítku Svatý Antoníček a tu, jakoby oživil obrazy malíře Joži Uprky.

Zase to bude všechno. Opět budeme chodit do cvičení, do tělocvičen v zimě, v létě zase na hřiště, do plaváren a rekreačních táborů a to byly jinačí tábory než jest ten, který se stal nyní domovem mnohým našim drahým sestrami. . . . Už se těším na nějaké zcela prosté veřejné cvičení jednoty, na kterém si zaevidím společně s Vámi prostná. Měly jsme vždy krásná prostná — gymnastická — rytmická, i symbolická, a z těch si ještě dobře pamatuji symbolicky vyjádřené "Tři doby země české." Zopakujeme si je, ale tentokrát k nim přidáme ještě jednu sestavu, budou to pak "Čtyři doby země české." . . . a jako náčinní použijeme SRP a KLADIVO. Těšme se na to, milé sestry, společně, brzy se sejdem a naše první pouti na Svatý Hostýn bude děkonná.

Prosím, vyřídte také mé pozdravy všem bratřím ve Vašem okolí, ale buďte opatrní, vždyť dobře víte, že budou po Vás slídit.

Zdař Bůh a na brzkou shledanou u aparátu.

Smutné výročí

K 10tému výročí poprav y br. náčelníka Dr. Vojtěcha Jílka. (Vysíláno v orelském vysílání Radio Free Europe.)

29. září 1. r. je tomu deset let, co v Kounicových kolejích v Brně klesl pod salvou popravic čtyř Hitlerových pochoptů váš náčelník dr. Vojtěch Jílek. Jak mnoho to jméno říká všem těm, kdož bratra Jílka znali. Vy všichni, kteří dnes trpíte pod tímhle terorem, v boji proti kterému položil svůj mladý život, zajisté vzpomínáte s námi. Vaše vzpomínky prorážejí zdi tmavých žalářů, do nichž dnes je uvržena zdrcující většina blízkých spolupracovníků tohoto hrdiny v boji za pravdu a svobodu našeho národa.

Vaše vzpomínky, slovy nevyjádřené, vycházející ze srdcí osamělých Orlů a Orlie, se spojují se vzpomínkami všech bratří a sester v exilu po celém světě roztroušených. Dnes u vás doma nikdo nesmí mluvit a psát o bratru Jílkovi. Dnes u vás není Orla, poněvadž ti, kdož dnes u vás vládnou, velmi rychle pochopili, že Orel se nikdy nestane služkou vlády lži, hrůzy a strachu. Vzpomínka na bratra Jílka, vzpomínka na Československého Orla, nikdy neubasne v srdcích starých Orlů. Ale nesmíme zapomínati na duše našich Orličat, žáků a žaček, dorostenců a dorostenek, které jsou otravovány propagandou marxistické lži a ne-

návisi. Těm je nutno připomenouti, kdo to byl náčelník Čsl. Orla — bratr dr. Vojtěch Jílek, a proč umřel.

Bratr Jílek se narodil v Bystři u Brna. Byl synem malého obchodníka a členem čtené rodiny. Jeho bratři, tak jako on sám, výborní sportovci a atleti, protloukali se životem tvrdě a houževnatě. Bratr Jílek nebyl zhýčkaným studentem, který vždy měl všechno to, co potřebuje. Vydělával si na své studium tělesnou prací, kondicemi, psaním do časopisů a žil životem, jímž žili stovky a tisíce orelských studentů našeho venkova. Za dob studií na vysoké škole byl členem Vysokoškolského sportu v Brně a svými sportovními výkony byl brzy znám po celé republice. Členem Čsl. Orla byl od svých žákovských let a prošel téměř všemi funkcemi v oboru tělesné výchovy, od jednoty až po župu. Členem náčelnické rady mužů Čsl. Orla stal se v době svých vysokoškolských studií. Jeho jméno objevovalo se velmi často na listině rekordů Čsl. Orla a Vysokoškolského sportu. Byl velkým milovníkem sportovních her, zvláště odbíjené. Když byl zvolen náčelníkem Čsl. Orla, uplatňoval velmi úspěšně své znalosti lékařské s praktickými zkušenostmi dobrého atleta, což mělo velmi dobrý vliv na vedení tělesné výchovy Čsl. Orla.

Po obsazení naší vlasti Hitlerem byl br. Jí-

lek mezi prvními, kdož navázali spojení s vojenskou organizací "Obrana národa" do níž postupně zapojil všechny orelské župy a okrsky na Moravě. V září, říjnu a listopadu 1939 bylo na Moravě zatčeno několik stovek bývalých aktivních důstojníků a existence odbojové organizace Obrany národa prozrazena. Bratr Jílek tehdy zatčen ještě nebyl, ale bylo velmi pravděpodobné, že spolupráce br. Jílka s touto organizací je Gestapu známa. Mnozí jeho přátelé mu radili, aby uprchl za hranice, ale br. Jílek to neučinil. Utvořil ihned organizaci novou, z vojáků příslušníků Čsl. Orla, která i když po mnohých ztrátách, přežila doby fašistické.

Toto všechno se dalo v době, kdy vaši největší vládcové uzavřeli s Hitlerem přátelskou smlouvu, podle níž si rozdělili vládu nad Evropou. Tehdy Sovětům poroba Československého národa nevadila. Molotov s Ribentropem, opojeni proudy vodky, kuli plány o tom, jak si fašisté a komunisté rozdělí vládu nad světem. A plná dvě léta Sovětský svaz věrně plnil závazky této smlouvy a posílal do Německa všechno možné, aby mohla být porobena Francie a Anglie.

Dr. Jílek zatčení neušel. Byl dlouho vyslýchán všemi známými metodami Gestapa, ale bezvýsledně. Jeho silná atletická konstrukce a neobyčejně pevná vůle odolala zvířecím surovostem a zhovadilému trýznění. Tento mladý, silný a inteligentní muž, prolutý vírou ve věčný život věděl, že smrt není největším neštěstím člověka. Byl ochoten položit život za nejvyšší ideály lidstva, za pravdu, svobodu člověka a národa. Vyšetřování proti němu vedené bylo úplně bezvýsledné, nikdo z jeho spolupracovníků nebyl zatčen a odbojová organizace jím utvořená prozrazena nebyla. Vztek a bezmocnost gestapa se vylila jen na něm samém.

Bez soudu a bez rozsudku byl brzy ráno 29. září 1941 vyveden na nádvoří Kounicových kolejí v Brně a brzy na to vykrvácelo jeho srdce rozerváno koulemi popravčí čty. Burácení salvy výstřelů vráceno ozvěnou Wilsonova lesa v Žabovřeskách a věncem lesů, vroubíech západní okraj Brna, zaneslo se údolím Svatky až do nedaleké Bystree. A obyvatelé toho údolí, zvyklí na hranu smrti, již ozvěna lesů uctila památku padlého bojovníka, pokřizovali se křížem a tichou modlitbou doprovodili duši mučedníka. A nikdo nevěděl,

že to byla krev Vojty, kterou suroví lidé košťaty smývali s dlažby nádvoří Kounicových kolejí.

Bratři a sestry—vylíčil jsem vám ve zkratce život a tragickou smrt našeho náčelníka. Muže, který dovedl žít a umřít za velké ideály Orelstva. Bylo by zbabělostí a mrskou zradou, kdybychom zapoměli jeho zářného příkladu. Není sám, který položil život za vznešenost orelských ideí. Není orelské župy, aby neměla desítky bojovníků umučených za šťastnější zítřek našeho národa a Čsl. Orla.

Bůh tomu chtěl, aby náš národ, který za poslední války svými obětmi dokázal, jak si váží své vlastní svobodu, prošel novou zkouškou. Každé neštěstí má i své dobré stránky. V této zkoušce se naučí náš národ vážit si svobody člověka. Lidé jsou často tak zaslepení, že poznávají pravou cenu věcí teprve tehdy, až je ztratí. Mnozí mezi vámi, kteří nikdy nepoznali útlaku jemuž jsou nyní vydáni, teprve nyní vidí cenu svobody náboženské, cenu svobody projevu mínění. Dnes, kdy celý národ je otravován jedem marxismu, je vaším úkolem nezapomínati na vzešené ideály, v nichž jste byli vychováni. Musíte nalézt dosti odvahy, abyste v nich vychovávali svoji mládež, která je v největším nebezpečí.

Vím, že to není snadné a vím, jak je to nebezpečné. Proto jste však Orlí, abyste se nebáli, abyste se dovedli vydávat i nebezpečí. Neříkám, že nesmíte být opatrní. Vzpomeňte si na katakomby prvních křesťanů. Nikdo neprokázal tolik statečnosti jako oni. A přece nepovažovali za hanbu scházeti se v noci, v podzemí a místech odlehklých. Nepovažovali za hanbu používat lži k oklamání svých pronásledovatelů. Vaše situace je horší, než tomu bylo za nacistů. Tehdy byl národ sjednocen proti fašismu. A dnes musí být sjednocen proti komunismu! Poznávejte se navzájem a utvrzujte se ve víře v lepší zítřek. Nebojte se, že nepřijde.

Neobávejte se také o budoucnost Orla. Nevěřte, že v pravé demokracii, která bude u nás nastolena po nynější vládě lži a hrůzy, by se někdo odvážil upřít mu právo na existenci. Když se v letech 1945 a 1946 projednával návrh komunistů na sloučení všech tělovýchovných spolků v Sokole, mnozí Sokolové byli tímto návrhem nadšeni. Trpce Orlu vytýkal nechuť k národní jednotě. Říkal jsem, že násilí nevede nikdy k jednotě nýbrž k roztržím.

tčnosti. Říkal jsem, že dojde-li někdy ke komunistické jednotě, že ze Sokola zůstane jen to jméno, a za to ostatní, že se budou sami brzy do duše stydět. A dnes mně zajisté mnozí z nich dají za pravdu.

Na konec vás zdravím jménem Čsl. Orla v exilu, jehož sídlem jsou dnes Spojené státy. Orelské jednoty, založené uprchlíky, jsou dnes po celém světě: Německu, Itálii, Francii, Belgii, Holandsku i Anglii, Kanadě, Venezuele, Novém Zélandě i Australii. Všichni tito bratři po celém světě roztroušení na vás vzpomínají a za zdar vašeho boje se modlí. Bůh Vás opatruje!

František Sušíl.

LIKVIDACE KATOLICKÉ INTELIGENCE NA VŠECH FRONTÁCH

(Dr. Petr Lekavý)

Aby se nasmáli říkajíce:
nešetřil
námahy pro nikoho,
chtěl mnoho,
ať v malé pomůže sí,
však bezbrannost jeho víc než síla děsí.
(J. Zahradníček: Po četbě Dona Quijota.)

Jen namátkou uvádíme jména katolických laiků, svých přátel, kteří bojují v prvních řadách. Všichni byli odsouzeni v posledních měsících nestoudnou komunistickou justicí k trestům na svobodu a ztratě etí na 10 až 25 let: Dr. František Valena a Dr. Mečislav Razík, vedoucí katol. studentstva a Kat. akce; Dr. Růžena Vačková, docent Karlovy university; Jan Zahradníček, básník, redaktor Akordu; František Křelina, spisovatel; Dr. Stanislav Berounský, redaktor Obnovy a Řádu; spisovatelé, kritici a vydavatelé Václav Prokůpek, Ladislav Jehlička, Dr. Miloslav Škácel, Ladislav Kuncíř, Dr. Bedřich Fučík, Dr. Oldřich Albrecht, Dr. Josef Knap; Zdeněk Kalista, profesor Karlovy university, Dr. Václav Renč, dramatický spisovatel a dramaturg, brněnské činohry; Josef Kostohrýz, básník.

Komunistická justice je definovala jako "klerikálně fašistické intelektuály" a násilně je odtrhla od jejich rodin, od jejich práce literární, národní a náboženské. Nebudeme se zde rozčilovat nad krutostí a ďábelskou zlobou komunistických vládů, jasnější je své temnotě než světlo denní. Jejich sekera je nasazena ke koření a nemilosrdně kosí výhonky znovu pučící. Po úsilí o likvidaci katolické hierarchie je smetán výkvět inteligence. S modlitbou na rtech a odhodlání k boji za svobodu patříme na jejich okovy v pevné víře ve slova

Tertullianova, napsaná na začátku 3. století uprostřed stejného běsnění: Krev mučedníků je semenem křesťanů.

Chceme však připomenout jedno slovo na stranu exilu. K dubnové Zprávě o Československu vydávané Národním komitě pro svobodnou Evropu v New Yorku, kde bylo referováno o odsouzení některých zmíněných spisovatelů, bylo přiloženo 8. Národní klenotnice: "Hrst perel," výbor z českých básní od Otakara Odložilika. Příloha velmi milá a záslužná. Jedno nás však zarazilo. Našli jsme tam básně Františka Halase, který zemřel jako sekční šéf Kopeckého min. propagandy a Františka Hrubína, který se po válce veřejně postavil na stranu komunistů. Oba se za okupace tulili ke kruhu katolických odbojových pracovníků, ale pak zklamali.* Marně jsme hledali ukázkou z J. Zahradníčka, kterého kritika všeobecně uznává za vrcholného českého básníka. K jeho počtě, k slávě jeho spolutrpiteľů a na adresu veřejných činitelů exilu otiskujeme jednu jeho báseň ze sbírky Stará Země. Tato sbírka vznikala postupně od listopadu 1940 do března 1945 a byla úkradkem uchovávána až do vydání edicí Akord v Brně.

CO DĚLALI JSTE? . . .

Co dělali jste, když vlast v pokoření
v náruči zhouby bédná zmítala se—
vy v kůře, na koření,
když koruna se vznášela v hrozném jase?
V košilce lýka cucali jste, lykožrouti,
stav křišťál—příští květ i stín té drsnolisté,
— ať haluze se v mukách kroutí,
jenom když v skrytu zůstali jste.
Broučkové, broukali jste píseň každodenní,
v chodbičkách těsných šťastní z tepla hnoje,
z mizy, již v oslabení
kmene tak maličko je.
Spíš hřebcem vichru z dálky kolébání
v neřádu svém jste usínali, spali,
neteční k hvězdné bání,
v níž osud vše — však zdali,
o zdali hanbou nechvějete se, bédní,
až také oblaka se budou studem rdítí,
že nesla déšť jak v časy všední
namísto krupobití?
Až z ran svých vstane rosou jiskřící vlast žena,
v zmučených očích slzy odpuštění
pro srdce vinou přetížena—
těm bez srdce však zavržení?
Ó vy a ruce vaše, co jste učinili?
V zrcadle slz těch zjeví se vám nelitostně
sobectví škleb, a k oběti-li
rozešli jste se — pak jen zlostně.

* (Opomíjíme staříckého Petra Bezruče, který s nevolí přijímal "soudruhování," jak jsem se osobně přesvědčil.)

Svatý Václav v očích Českého lidu

Český národ má osobnosti, které zasluhují bližšího povšimnutí. Jsou to velikáni v řízení státu, věhlasní vychovatelé a vědci, vojevůdcové a umělci. Nutno však zdůrazniti, že zvláštní místo mezi všemi těmito druhy slavných synů národa, zaujímají jeho světci.

Zůstáváme s obdivem a pocitem vděčnosti stát před dílem, které vytvořili někteří Přemyslovci, Karel IV., Jiří z Poděbrad, národní buditelé, legionáři a pod. I když se jejich dílu obdivujeme a čerpáme z něho poučení, přece tím vším jest náš vztah k těmto velikánům vyčerpán. Snad v tichém zadumání dovedeme stanout v královské hrobce nad hrobem Karla IV. a poděkovat Bohu, že národu našemu dal takového syna. Naše knihy a učebnice mohou nám mluvit na všech stránkách o těchto slavných předcích, přece cítíme, že jsou pro nás lidmi minulosti, žijícími dosud pouze svým dílem a tradicí.

Jinak je tomu s našimi světci. A mezi nimi nejpodnělnější místo zaujímá sv. Václav. Jakými výmluvnými epithety ozdobil národ jeho osobu: kníže náš, vévoda Čechů, dědic země české. Kolik knížat a vévodů drželo žezlo vlády nad zeměmi českými, kolik králů neslo za svého života hrdý titul králů svaté říše římské a přece tato jejich důstojnost odešla s nimi do hrobu, aby zůstala jen dějinám.

Jen mladičský Přemyslovec, který na prahu svého mužství klesl po ranami svých vrahů na schodech staroboleslavského chrámu sv. Kosmy a Damiána, jen tento mladý kníže začal mít pro své země větší význam a důležitost po své smrti, než měl za svého života. Ne pouhá přirozenost jeho života a skutků učinila ho prvním mezi syny tohoto národa, nýbrž jeho těsný vztah k nadpřirozenu a posléze příslušnost k "nebeskému dvorstvu" postavila ho na místo, odkud spravuje, vládne, pomáhá, těší a zachraňuje své dědictví. Není tedy divu, že národ český, který s takovou hrdostí se zval národem svatováclavským, že ve všech dobách svého národního života, zvláště pak v dobách, kdy všeliké bědy se valily na jeho krásnou zemi, obracel se ke svému nebeskému knížeti s prosbou o přispění.

V dobách braniborského útisku vznikl svatováclavský chorál, aby od té doby nepřestal

se ozývat po zemi české a aby volal sv. Václava k ochraně a záchraně toho, co bylo domovem jeho lidu a bylo právě ohroženo ať zevnitř nebo zvenčí. Z Boží vůle byl národ náš usazen do krásného úseku v srdci Evropy. Národ český cítil, že veškeré úsilí jeho nepřátel, vytlačit jej z tohoto prostoru, ztroskotá na vůli Boží, kterou tak markantním způsobem po celé tisíciletí tlumočil svými nadpřirozenými zásahy vévoda Čechů ze svého nadzemského sídla. Národu bylo projíti mnohou Kalvarií. Byly doby, kdy evropské velmoci mluvily ve stejném smyslu o českém národě, jako kdysi římscí císařové o křesťanství—považovali národ za vyhlazený, za určený k vymřítí. Či nebyly Lipany, třicetiletá válka, tiché germanisační úsilí Josefa II., příležitostmi, které mohly skončit postavením pomníku na hrob národa? Na štěstí byly to pouze snahy smrtelníků odzvonit umíráčkem národu českému. Ruka Páně však nedovolila tento nedůstojný závěr národa, jenž celou svojí podstatou byl národem Božím, tkvícím svými základy v Bohu a jeho náboženství. Proto také dovolil českému vyslanci u Božího trůnu, aby byl tomuto národu ochrancem ve všech dobách a záležitostech. Národ pochopil velikost osobnosti sv. Václava právě v této jeho faktické ochraně a moci, kterou má nad národem až do skončení věků. Jen tak si vysvětlíme, proč v prostých venkovských kostelíčkách, diecesních katedrálách, ve školách a při slavnostech, při vojenských parádách, v radosti i smutku, ve svobodě i útisku—národ úpěnlivě volal k nebi, k svému knížeti a dědici: Nedej zahynout nám ni budoucím.

Nikdy jsme nemohli býti svědky podobných scén ve vztahu k některému jinému slavnému muži, který by nebyl ozdoben gloriolou svatosti. Či viděli jste kdy národ klečet u sochy Husovy a prosit o záchranu národní existence na př. za Hitlera? Tam jen odpůrci katolicismu řádili ve svém vášnivém vzdoru proti náboženství, používajíce osoby středověkého Plojgara za nástroj boje proti Bohu a Jeho Církvi. Či chodili Čechové v procesí do Lánu prosit zesnulého Tatíčka-Osvoboditele, aby nedal zahynouti svému stvoření—první republice?

Zbýl tu jen jeden představitel národa, uzačovaný všemi řádnými lidmi, k němuž bral národ útočiště, když vše jiné bylo nemohoucím a slabým. Národ v porobě, lid v útisku, bés války a hladu nad zemí, jež kdysi oplývala mlékem a strdím. Nebylo armády ke vzpouře, nebylo zbraní—byla jen naděje. Tajemný nebeský jezdec na bělouši, oděn v knížecí šat, s kopím, ozdobeným praporem s českou orlicí, blížil se z nadzemských výšin k zemi, k dědičství svému, aby opět národu svému dal život, o jaký po celou dobu své krátké pozemské vlády usiloval—život v míru a svobodě, blahobytu a bohabojnosti.

A co dnes? Situace nezměněna. Národ, jako ve většině času své existence, jest opět na pokraji své zkázy. A jako vždy, přivedli jej tam ti, kteří s nadpřirozeným vévodou země nechtěli mítí nic společného. Znovu úpí český národ v otroctví uchvatitelů svatováclavského knížectví. A znovu si národ uvědomuje, že jediným zachráncem může býti pravý Dědic země české.

Orli a Orlice! Nazvali jste svou exilní župu —župou svatováclavskou. Přiznali jste se k vaší dávno účtě, kterou Orelstvo vždy vyznamenávalo sv. Václava. Zvláště nyní se musí Orelstvo blíže přimknout k postavě tohoto velikého světce, musí si v něm najíti vzor ke své práci a k boji za osvobození drahé otčiny. Orelstvo musí těm ostatním dáti příklad v účtě a dětině důvěře v nebeského protektora, aby národ byl povzbuzen na své klesající mysli, aby nová odvaha projela jeho žíly v úsilí o lepší příští vlasti a všech jejích synů. Když vše zklamalo, když běsnění dochází vrcholu, když beznadějnost jest jak propast hluboká, **NÁRODE ČESKÝ, PAMATUJ NA CHORÁL!** Na kolenou, s rukama k nebesům vztaženými, plni důvěry volejme s Balbínem: **"Svatý Václave, budiž nám Vratislavem. Navrať dávnou slávu Čechům a uveď nás opět na místo, z kterého jsme vlastní vinnou klesli."**

Tak blíže záhubě, v opravdovém strachu o svůj drahý národ, úpěnlivě voláme: **NEDEJ ZAHYNOUTI NÁM NI BUDOUCÍM!**

Jatný.

NA OKRAJ JEDNOHO PROJEVU

Když jsem letos poslední červnovou neděli seděl na jednom newyorském stadiu a poslouchal řeč p. Hřebíka o sokolství věčně živém a jeho boji proti surovému komunismu, nemohl jsem se než usmívat té frašce, kterou se obluzuje naše, případně světové veřejné mínění. Snad jsme si dlouho ukládali rezervu a snad jsme příliš skromní jak tomu nasvědčuje náhlá ochota k spolupráci některých našich členů s lidmi, kteří nás mají stejně rádi jako my komunismus. Snad bylo příliš do nás během celé naší existence kopáno, že někteří naši lidé se vrhají za protivníkův sladký úsměv na každou kost, jest to prostě to, čemu Vladislav Vančura v Konci starých časů říká: přízpůsobení se odpůrci aspoň ve vyrovnání manýrů, když nelze jinak.

Prostě doby, kdy jsme pochodovali za sypaní kukuřice a posměšků, příliš utkvěly v paměti a nyní, kdy se tito lidé tváří poněkud líbezněji, poněvadž je tlačí svědomí (vlastně oni svědomí nemají, je to čirý strach primitivů, na které se nutně všichni pokrokaři psychologicky redukuje,) jsou někteří naši členové rádi, že je o ně zájem.

Ovšem ve skutečnosti je situace opravdu jiná, k tak nepoznání změněná, že dnes opravdu se nemáme zapotřebí bavit s lidmi, kteří nás častovali celou dobu ústrkami a posměšky za to, že bojujeme za ideály katolictví, o němž se bláhovci domnívali, že je vyřízeno a naprosto nepotřebno člověku, hlavně modernímu člověku.

A zatím tento tupený a posmíváný katolicismus se ukázal, jako vždy, jedinou baštou, která nikdy nezradí člověka a národ v jeho právech a jeho svobodě. Jaká užasná perversnost a hypokrise se táhla celou řečí p. Hřebíka, to je—jedině hodné sokolského marasmu. Jak může Sokol bojovat proti komunismu, když celé sokolské hnutí je dnes komunistickou základnou pro výchovu branosti v Československu? Dnes, kdy Sokol a jeho činovníci vychovávají naši mládež k tomu, aby byla schopná a pevná k boji proti demokratické mládeži světa, kdy ve všech sokolských jednotách jsou vychováváni příští vrazi světové svobody ve službách komunismu, jak se tito lidé ještě vůbec odvažují vylézat ne světlo Boží a vykládat lidem pohádky o boji proti surovému komunismu, čím se tito hubláci a vo-

Návrh nového imigračního zákona, veto- vaného pres. Trumanem, byl schválen jak do- mem representantů, tak i senátem.

láči nadýmají? Tím, že je dáván Tyršův odznak zdatnosti těm, kteří umí nejlépe střílet, aby v dohledné době vyměnili terčové figury za syny velkých demokratických národů světa? Pak ovšem se mají čím nadýmat a také si mohou být jisti, že jejich konec bude na vlas podobný konci onoho surového komunismu.

Byl jsem zvědav zda p. Hřebík se dotkne nebo vysvětlí jeho stanovisko a stanovisko jeho spolku vzhledem k občanskému bezpráví a zločinům, které příslušníci a funkcionáři Sokola za pomoci komunistů v Československu provedli. A po této stránce bylo naprosté duté mlčení. Nikde nepadlo slovo, že Sokol a jeho tak zvané demokratické trosky jsou ochotny přispět k obnově občanského pořádku, jak jsme naň zvyklí v demokratickém světě. Nikde nepadlo slovo o tom, že Sokol se postará, aby všem ostatním tělocvičným spolkům

byl vrácen majetek, který sokolští funkcionáři po únoru za pomoci komunistů přišli rozkrást, nebo že vyvodí důsledky proti těm členům, kteří se těchto krádeží zúčastnili. Inu, nedívíme se, neboť na to padnou stovky sokolských funkcionářů. Ale my je máme dobře poznamenaný a naši lidé doma mají o nich všech přesné záznamy, takže neuniknou a přijdou před rameno spravedlnosti. Československý Orel se již postará, aby mu byla jeho občanská práva zachována a viníci potrestáni. To bude také jeden z našich požadavků! A p. Hřebíkovi bych přál a také jeho spolku, aby byli reálnější, poněvadž myty se ve dvacátém století nevyplácejí. A také si myslím, že ta nesmrtelná Šaldova věta z Loutek a dělníků božích:—Jdi oslí stezkou, drž se oslího trusu a tak jistě nespadneš do propasti! se opěrecně netýká.

J-op.

Pomoci uspíšit vítězství Neposkvrněné

Významný anglický spisovatel konvertita Gilbert K. Chesterton napsal v prvních poválečných letech směrlá prorocká slova: "Svět se dostane časem do situace, v níž i politikové a muži, mající předsudky vůči Církvi, budou nuceni nakonec doznat: Kdyby dnes nebylo papeže, musili bychom jej vynajít."

Sledujeme-li pozorněji vývoj světových událostí, musíme doznat, že předpověď Chestertonova se naplňuje již v současné době. Státníci se scházejí, radí se, pokřikují na sebe, obviňují se navzájem z nejhorších podlostí a znovu se rozházejí bez sebemenší naděje na trvalou dohodu. Jsme svědky všeobecného duchovního i mravního úpadku lidstva, není pravdy, důvěry ani ochoty ke vzájemné spolupráci.

A přece je zde jedna veliká postava, postava římského Velekněze — Pius XII — která předstihuje svou duchovní mohutností všechny současné státníky a myslitele. Vpravdě jeden z velikých papežů! Jeho nespočetné projevy uchevácující každého myšlenkovou hloubkou věčné moudrosti, ukazují světu bezpečnou cestu z mravní bídý, povzbuzují klesající na mysli a zaměřují náš pohled, zaujatý příliš pozemskými věcmi, k hodnotám věčným, nadpřirozeným. Pozvedá svůj hlas proti všelikému zlu,

proti nezměrným křivdám a násilím, mluví především k těm palčivým otázkám, k nimž opatrní státníci mlčí nebo je úmyslně přehlížejí.

Poslední papežové vynakládají především veškeré své úsilí ke zjednání spravedlivého a trvalého míru mezi národy. Dějiny s odstupem času posoudí spravedlivě jejich mírové snahy. Jedním z velikých posledních činů Pia XII, jež mají zjednat světu trvalý mír, je i nedávné zasvěcení Ruska Neposkvrněnému Srdci Panny Marie. Čin mimořádného významu! Všechna mezinárodní jednání blednou ve světle této události. Svatý Otec jako by příliš nedůvěřoval světským pohlavárům, raději vložil nejtěžší světový problém—otázku Ruska—na Srdce Mariino!

V apoštolském listě národům Rusku, jimž zasvěcení bylo uskutečněno, Svatý Otec připomíná nejdříve velikou úctu, zbožnost a lásku, jež ruský lid po staletí choval k Matee Boží. Četné mariánské kostely a staroslavné ikony jsou toho náležitým dokladem. Vždyť v samotném srdci Ruska, v bělokamenném Moskvě, ve stínu Kremli stojí překrásný kostel, zasvěcený Nanebevzetí Panny Marie.

Vůbec stojí za povšimnutí, že právě více starých ruských chrámů a klášterů je zasvěceno tomuto mariánskému tajemství, Nanebevzetí Boho-rodíčky. Nejstarší historické zázna-

my se zmiňují o tom, že metropolita Efrém z "Perejaslawl," snad Preslaw v Bulharsku, zúčastnil se v 12. století přenesení ostatků Theodosia do kostela Nanebevzetí Panny Marie v Kijevě. Na jiném místě, rovněž z 12. století, se dočítáme, že syn kijevského knížete Jurije Dolgozuckijho, Ondřej Bogoljubskij, přeložil své sídlo do nového města, Wladimira nad Kljazmou, a tam zbudoval pomocí cizích stavitelů kostel ke cti Panny Marie Nanebevzaté. Tento kostel choval pak již v oné době staroslavnou ikonu wladimírskou, obraz Panny Marie řeckého původu. Zmíněný kostel na nádvoří Kremlu pochází z 15. století od italského architekta Aristotela Fieravanti a jest rovněž zasvěcen Nanebevzaté.

Z uvedených skutečností poznáváme, že nejen Bohorodička, nýbrž přímo její blažené Nanebevzetí, byly předmětem zvláštní úcty věřícího ruského člověka a to po celá dlouhá stálití. Zdá se tudíž oprávněnou naše domněnka, že zvláště po nedávném slavnostním prohlášení dogmatu o Nanebevzetí, projeví Svatá Panna také svou přízeň světu tím, že svou přímluvou u Boha přispěje nejvíce k zakončení krvavé kalvarie především ruského národa. Ve Fatimě přece jasně prohlásila: "Mé Neposkvrněné Srdce nakonec zvítězí! Svatý Otec zasvěti mi Rusko a ono se obrátí! Nastane pak určité období míru pro svět."

Nuže, část předpovědi Matičky Boží se právě splnila. Pius XII pronesl v památný den slovanských apoštolů, sv. Cyrila a Metoda, závažná slova: "Aby naše i vaše modlitby byly tím spíše vyslyšeny, zasvěcujeme všechny národy Ruska zvláštním způsobem Neposkvrněnému Srdci Panny Marie." Veliká chvíle. Historický okamžik v dějinách světa, znamenající velkou naději krvácejícího Ruska i sténajících národů za železnou oponou. Stolec krvavého tyрана, Stalina, stojící odpodál kostela Panny Marie Nanebevzaté v Kremlu, se povážlivě zakymácel.

Každý věřící člověk tuší tajemnou spojitost mezi současným Ruskem, Fatimou i Eugenem Pacellim. Není náhodné, že právě ve stejném roce, kdy v Rusku započal své zhoubné dílo satanský bolševismus, na protilehlém konci Evropy, na břehu Pyrenejského poloostrova, se zjevuje Svatá Panna a pronáší své závažné poselství celému světu. Není také náhodné, že právě v první den Fatimských zjevení, 13 května 1917, přijímá v Římě Eugen Pacelli, bu-

doucí papež, svěcení na biskupa. Svatá Panna oznamuje světu, že zasněná slova právě tohoto muže budou jednou předzvěstí pádu bezbožického komunismu v Rusku, z jehož středu šlehají ohnivé plameny světové revoluce.

Je samozřejmé, že přímluva Matky Boží zmůže nejvíce v boji s temnými mocnostmi. Než Ona stanovila ve Fatimě i podmínky, které musí být splněny i z naší strany. Satan bude zlomen silou společných modliteb, křížovým růžencovým tažením celého světa, smírnými obětmi věrných, životem podle Desatera. Mluva posledních velikých mariánských zjevení je stejná: pokání a smírné oběti. To jedině může zkrátit utrpení lidstva a zjednat mu i spravedlivý mír.

Zasvěcení Ruska Svatým Otcem Neposkvrněnému Srdci Panny Marie je opravdu tak velikou událostí, nad kterou bychom se měli vážně zamyslet. Červánky naděje, přetrhání otrockých pout, svobody pro těžce zkoušenou Rus i porobené národy, vycházejí! Je nutno však uspišit vítězství Mariino! Je zapotřebí i Tvých svatých přijímání, smírných obětí, modliteb! Či neslyšíš sténání, nářek, zoufalé volání těch za "železnou oponou"? Nuže, rozhodni se a jednej! Max Pikard.

Z DOPISŮ ČTENÁŘŮ

"... Orel se mi líbí, má velmi pěknou úpravu, tuším skoro hezčí, než mívá doma. . . ." (N. Dak., USA.)

"... Ostatně, jak vidět z dalšího čísla, staví se Orel opravdu na čelné místo mezi exilové časopisy. . . . Mám z Vaší práce opravdu velikou radost a hlavně mě těší svěží duch, který dýchá ze stránek Orla. Kéž Bůh žehná této obětavé a výborné práci. . . ." (Fairview, Canada.)

"naše srdce byla velmi potěšena, když se jim dostalo duchovní potraviny z místa, z něhož ji měla dostat již dávno — to jest z činnosti orelského Ústředí a hlasem časopisu Orla, jež jsme konečně obdrželi. Tisk je tisk, imprimatur je imprimatur. . . ." (Caracas, Venezuela.)

"Děkujeme Vám naším upřímným Pán Bůh zaplat za Vaši laskavost, kterou jste nám prokázali zasláním Vašeho krásného časopisu OREL. Mnozí naši bratři přímo slzeli při čtení krásně napsaných článků v Orlu, neboť už velmi dávno jsme podobný časopis zde neviděli a jest to našim potěšením, když víme a vidíme, že náš Orel v exilu nespí, nýbrž že se snaží o

rozvímtí své činnosti. . . ." (Tábor Valka, Německo.)

" . . . Můj osobní názor je, aby Orel jako měsíčník byl aspoň o dva listy bohatší. Ovšem zůstane-li stejný, proto si to s ním nerozhnuvám. Přejeme Vám, aby se dílo dařilo a aby bylo korunováno úspěchem." (Kalifornie, USA.)

"Konečně vyšel. Dlouho očekávaný mnou a jistě mnohými. Jistě za těžkých podmínek, neboť každá práce, která má být plodná, musí být dobře promyšlena. . . . Vřelé díky Vám pracovníci krásného ideálu, zastánci Božích pravd. Jen hlavu vzhůru a hrdě vykročit. . . ." (Montreal, Kanada.)

ORELSTVU V EXILU

Náš tiskový nástup je nad očekávání úspěšný. Doba jest však zralá pro nástup organizační. Bez jednotné, pevné, svorné organizace neudokážeme a čas už žádá pečlivou přípravu k činům. Žádáme proto všechny naše Oblasti, aby nám obratem poslaly jména a adresy funkcionářů a stav členstva. Stejně tak žádáme Orly a Orlice, kteří nejsou organizováni v Oblastech, aby se u nás ihned zaregistrovali.

ÚŘEDNĚ Z PŘEDSEDNICTVA SVATOVÁCLAVSKÉ ŽUPY ORELSKÉ V EXILU

Oznámujeme předběžně všem Oblastem "Svatováclavské župy orelské v exilu," že Sjezd ~~Orelů~~ bude svolán v prosinci 1952 nebo v lednu 1953 do Lincoln, Nebraska, USA.

Účelem sjezdu bude vytvořit pevnou organizaci Čsl. Orla v exilu. ~~Právo zúčastnit se rozhodování na sjezdu budou mít všichni členové Čsl. Orla, Svatováclavské župy orelské v exilu, kteří podali nebo podají svou přihlášku do Orla své Oblasti do 31. října 1952 a jejíž přihláška byla nebo bude Oblastí přijata.~~

Všechny Oblasti jsou povinny podati seznam všech členů, oprávněných zúčastnit se sjezdu, do 15. listopadu 1952 doporučeně a leteckou poštou na adresu redakce "Orla."

Sjezd bude konán ~~per rollam~~ a rozhodne o vytvoření Ústředí Čsl. Orla v exilu, zvolí předsednictvo Čsl. Orla v exilu, a schválí úpravu stanov Čsl. Orla pro dobu trvání exilu.

Žádáme zároveň jednotlivé Oblasti, aby nám leteckou poštou poslaly návrhy na složení 3-

členné volební komise do 31. října 1952 na adresu redakce "Orla."

Upozorňujeme jednotlivé Oblasti jakož i členstvo, že úřední zprávy z předsednictva Župy budou napříště uveřejňovány pouze touto cestou a že každá zpráva, podaná jinou cestou jest neoficiální. Nikdo nemá práva vydávat zprávy jménem předsednictva o své vlastní újmě.

F. II.,

úřadující náměstek starosty,

Svatováclavské župy orelské v exilu.

Denver, 19. srpna 1952.

EXULANTŮM V USA

Department of Justice úředně sděluje, že ve smyslu nového zákona č. 414 není už třeba žádat o první papíry—first papers,—které byly až dosud nutné pro získání občanství USA. Každý immigrant po dodržení zákonitých předpisů a po 5 letech trvalého pobytu v USA si podá žádost o státní občanství, aniž by musil k této žádosti předložit první papíry. Doba 5 let se zkracuje na 3 roky za předpokladu, že immigrant se oženil nebo vdá za občana USA. Již dříve podané žádosti o první papíry budou vráceny jako bezpředmětné.

V platnosti zůstává povinnost půlletního hlášení — vždy k 1. lednu a k 1. červenci — po dobu prvních dvou let pobytu v USA.

Při kratších cestách do Kanady není již nutno si opatřovat zvláštní povolení pro výjezd. Při výjezdu a opětném příjezdu průkazem pro celní orgány jest Identification Card.

KANADA HLÁSÍ

Kanadští se činí. Nejen že dobudovali organizace Cyrilometodějské ligy akademické, ~~nybí~~ mohou být vzorem i ostatním oblastem čimorodou prací. Jedním z četných a zvláště pozoruhodných podniků nedávné doby byla slavnostní schůze ČLA v Torontu 5. července 1952. Na pořadu byl koncert české hudby. ~~projev br. Pavla Myslína "O významu slovan-ských věrozpytů pro naše národy. Tato aktivita jest dílem houževnatého jejího organizátora P. A. Bernáčka, jenž tak četní exulanti vděčí ze jeho opravdu ušlechtilý apoštolát pomoci. Máme po ruce věstník farnosti sv. Václava, kde tento kněz pracuje. Živě redigo-~~

vaný list přináší řadu náboženských úvah, zprávy z domova, z katolického světa, o podnících ve farnosti. . . .

Zemská skupina CLA v Kanadě vydala oběžník s řadou úvah i organizačních zpráv.

Prvé orelské veřejné cvičení v exilu

Není bez zajímavosti, že právě ve chvíli, kdy se etherem z Mnichova nesla liřejivá slova zdravotce prvního orelského vysílání našinu ve vlasti, t. j. v neděli dne 4. května t. r. o 2 hod. odp., nastupovalo ve srazu členstvo Sboru Sokola Orle v New Yorku k veřejnému cvičení.

Tento čilý Sbor jest jednou z našich větví v zahraničí a ten den — první neděle v květnu — patří jemu. Již 46 krát předvedly všechny složky Sboru ukázky své tělovýchovy. Tentokrát se však na cvičení podíleli i Českoslovenští Orli, kteří se zařadili mezi bratry krajany. Bylo to tedy i jejich veřejné cvičení a svými výkony, jak při cvičení prostných, tak na nářadí, — bradla — nezůstali pozadu.

Za zvláštní zmínku stojí slova starosty Sboru Františka Sluky, když m. j. na adresu trpících bratrů ve vlasti pravil: že si z hloubi srdce přeje, aby v budoucnu československé orelské bratrstvo — dnes, bohužel, na smrt svým nepřitelem ubité — bylo mocnou záštitou Sboru Sokola Orle v New Yorku. . . . Současně projevil radost nad přítomnými exilními bratry, kteří se hrdě do Sboru zařadili a cítí se mezi americkými bratry jako mezi svými.

Dojímavě zapůsobily hymny — naplnily nitra zúčastněných jímž vlastními rozechvívajícími pocity, dle toho kde byli zrozeni. . . . Kde domov můj? Nejedno emigrantské oko zvlhlo. . . . A již, slyšíme čarovný pochod "Vzhůru Orle slovanský." Hrdě se nadmýly hrudě borců a my exilní měli nevýslovnou radost. Naše oči zase zvlhly. Chvilími jsme zapomněli na tisíce mil oddělujících od ubohé vlasti, že tam naše těloevičny, evičiště a stadiony staly se kořistí jiných, těch, kteří nás tolik nenávidí. . . . Ubozí bratři a sestry tam doma! Radost se zase vyměnila v bolest a myšlenky zase zalétly za nimi a srdce zakrvácela. . . .

Byli jsme Orli doma, jsme i zde v exilu. Nám je jasné proč Orly jsme. Nejsem to cíle osobní,

či politické. Pro nás je to dílo života — zvedání toho těžkého břemene náboženské a národní netečnosti největším darem života.

Vrb.

RUDÝ DĚKAN

V polovici července se zase hodně v Anglii mluvilo o známém komunistickém harcovníku dr. Hewlett Johnsonovi, který je canterburským děkanem. Mluvilo se o něm v anglické sněmovně, která rozhodla věrna svým jedincům liberálním tradicím ho ponechat na svobodě. To by nás ani tolik nezajímalo. Více nás dojal hlas p. dr. Geoffrey Fishera, který je canterburským arcibiskupem a de facto hlavou anglikánské církve. Tento pán totiž prohlásil, že pán děkan Johnson, zuřivý komunista a člen výboru komunistického svazu obránců míru se neprovinuje žádnou heresí, nýbrž dosvědčitelnou choromyslností (certifiable lunacy). Nás katolíky v tomto eskamotérství slov opravdu dojímá ta hrozná nejasnost, na které dnešní světový protenstamentismus se probouje na nejšíkřejší plochy za celého svého bytí. Jest očividné, že dnešní protenstamentismus, když vsadil na kartu socialismu, nemůže najíti rozhodného slova za dnešní situace, obzvláště jeho evropská část. Jejich zenevští stratégové se marně snaží najít formuli, která by umožnila cestu socialismu až do komunistického ráje. Loňská rada světových církví ve Washingtoně také podle toho dopadla. Zaujala nestranné stanovisko v boji proti komunismu, jistě to není herese, ale choromyslnost nřitě. A tak milý pan děkan bude nadále dělat komunistického agenta a anglikánská církev se o to nebude zajímat, jak se nakonec málo zajímají anglikáni o ni (na posledních vánočních bohušlužbách bylo ve všech anglikánských katedrálách a kostelích mnohem méně lidí než v katolických, ačkoliv katolíků je v Anglii několik procent.) A tak rudý děkan zůstává nadále věrným a oficiálním druhem našeho Hromádky, Kováře nebo jak se všichni ti ubožáci jmenují.

Ka-ďa.

Pravidelně informujte o práci v Oblastech. Vaše referáty budou jistě z nejtěnějších v našem měsíčníku. Pátrejte ve svých organizačních Oblastech po všech našich členech, získávejte katolíky do orelských řad. BUDUJEME KATOLICKOU FRONTU ORELSKOU pro náš příští vítězný pochod do osvobozené země!

Olympiáda 1952

První neděle v srpnu skončily v Helsinskách nejúspěšnější olympické hry ve svých dějinách. Účast dvašedesáti národů s více než 6000 závodících poskytla možnost k výkonům nečekaným. I když mezi sportovci byla nejlepší shoda přece v celých závodech se táhl politický stín vnesený první účastí sovětských závodníků a ještě více sovětskými komentáři k této účasti. Tenor těchto komentářů byl ve znamení, že komunistický sport je kvalitnější než tak zvaný západnický, který hyne. Závody ovšem promluvíly nejjasněji. Nám zbývá zhodnotit celkové výkony. Američané si uchovávali sportovní primát, i když těsně před Sovětským svazem, Maďarskem, Švédskem atd.

Závodníci USA získali 40 zlatých medailí, jejich doménou zůstávají krátké běhy, skoky a plavectví. Sovětské sportovci se uplatnili hlavně v gymnastice a největšího úspěchu dosáhly sovětské ženy, což ovšem ty, kteří znají sovětské poměry a postavení ženy v sovětském systému, vůbec nepřekvapilo. Maďarsko si zachovalo své postavení zásluhou šermu a plavectví.

Komunistické Československo skončilo v celkovém pořadí na desátém místě a je zásluhou Zátopka nyní sportovní velmocí. Zátop-

kovi tři zlaté jsou zjevem ojedinělým v těchto disciplínách a podle jednoznačné mluvy odborníků jest to výkon, který nebude již asi překonán, neboť hraničí s lidskými možnostmi. Dokonce Mimoun, francouzský běžec arabského původu, jenž vyhrál obě stříbrně na 5.000 a 10.000m, prohlásil, že Zátopek přesáhl lidské možnosti. Tedy v moravské Kopřivnici se zrodil tělesný nadčlověk. Druhý sen všech dokonalých athletů: desetiboj, vyhrál obr Bob Matthias.

Všechny národy slíbily účast na příštích olympijských hrách v Australii v Melbourne. Též si přejeme, aby to byla pravda a v roce 1956 se všechny národy setkaly v soutěži, která jest známkou míru a Československo stálo již v řadě kulturních států. Ka-da.

P. S.—Při Zátopkových úspěších nemůžeme my, Orli nevzpomenout dr. Jana Haluzy, který dnes vězněn v komunistickém koncentráku jistě s bolestí myslí na všechnu tu péči, již Zátopkovi ve Zlíně věnoval jako jeho první trenér a jeho objevitel. Zátopek při své nynější slávě, kterou mu Haluza předpovídal, jistě o něm již nemluví v těch superlativech a tak rád jak to dělal až do puče 1948.

VIVE LA FÉDÉ

Naděje rozvrácené Evropy Strasbourg byl jevištěm ve dnech 4.-6. července letošního roku velkých celonárodních her francouzských katolických gymnastů. Fédération Sportive de France, FSP, si vybrala schválně toto město, aby symbolicky dokumentovala, že se staví za kulturní jednotu Evropy a za velké úsilí katolických státníků Schumana, Adenauera a DeGasperiho, aby tato jednotu byla dovršena jednotou politickou jako hráz proti ničivému komunismu a rozvrtným zbytkům politického romantismu. President francouzské republiky Vincent Auriol byl protektorem slavnostních her.

Do Strasbourg se sjelo na 400 tělocvikářských odborů federace z celé Francie s celkovým počtem cvičících a závodících 15.000. Kdo zná francouzské poměry, kde tělocvik nemá té popularity jako u nás a federace sama má

mnohem více odborů lehkooathletických a sportovních (košíková, kopaná,) dovede plně ocenit veliký úspěch ve Strasbourg. Her se také zúčastnily vybraná družstva katolických tělocvikářů z Rakouska, Švýcarska, Belgie a Holandska.

Ačkoliv nejlepší jejich borei jako Schindwein, Schlégel, Prat, Lebrun se přeboru nemohli zúčastnit pro své zařazení do francouzského olympijského mužstva, přesto přebory měly vysokou tělocvikářskou úroveň, až, jak si stěžují, na koně. Družstvo La Flèche de Bordeaux získalo vítězství z vedení náčelníka M. Berteau v kategorii mužů a les Hirondelles de Villafanché za vedení náčelníka M. Lapierre v kategorii žen. V kategorii jednotlivců zvítězil Gourgue a uměleckou cenu získal Rakusan Kurt Sturzl.

Čsl. Orel v exilu blahopřeje francouzským katolickým gymnastům k jejich velkému ú-

spěchu zvláště jejich náčelníků M. Colet (starému olympijskému přeborníku) a jejich náčelné Mlle Duisit. Doufáme, že to nebude dlouho trvat a Čsl. Orel a FSF budou zase v tom starém přátelském styku a budou se navštěvovat jako v minulosti. Opravdu se těšíme až zase u nás ve vlasti budeme moči uvítat a zdravít krásné francouzské prapory a být unesení jejich břesknou pochodovou hudbou, snad od kapely ze St. Corneille du Hem, která letos vyhrála ve Strasbourgu Grand Prix de Musique.

Ka-da.

ORELSKÝM SPORTOVČŮM

Upozorňujeme, všechny orelské sportovce aby veškeré sportovní zprávy a pojednání o sportu posílali na adresu našeho sportovního referenta br. Mirka Chromého, 130 So. Penn Street, Denver 9, Colorado, USA.

—Redakce.

61 ZPRÁVY VE ZKRATCE.

Z celkového počtu obyvatelstva na zemi 2,350,000,000 jest více než polovina, to jest 1,200,000,000 analfabetu. To znamená, že každý druhý člověk neumí číst a psát.

Prof. Piccard bude konat nové potápěcí výzkumy v neapolském zálivu. Jest osobně přítomen výrobě potápěcího zvonu v Římě.

První auto s vlastním pohonem zkonstruoval jezuitský misionář v Číně P. Ferdinand Verbiest, původem Belgičan, v roku 1677. Jeho auto bylo na parní pohon a bylo věnováno čínskému císaři.

4.000 kněží a řeholníků v ČSR zbaveno svobody — dle švýcarského KIPA.

Diplomatické styky byly navázány mezi Sv. Stolicí a Japonskem. Japonským vyslancem ve Vatikáně jest Dr. Kanayana, katolík otec 9 dětí; apoštolským delegátem v Japonsku jest arcibiskup Maxmilián Fuerstenberg.

Na generální synodě VELKD (Vereingte evangel. Landeskirchen Deutschlands) byla přijata opět zpověď a rozhrěšení do církevního zřízení protestantů.

Datum korunovace anglické královny Alžběty bylo stanoveno pevně na 2. června 1953. Celé imperium se připravuje, aby den korunovace Alžběty II., předčil všechny dosavadní korunovační slavnosti.

V Jižní Africe stále více se prosazuje k moci silné nacionalistické hnutí, pod vedením Malana, které po vzoru Hitlerově propaguje rasovou diskriminaci.

100.000 komunistických zajatců u Spojenec-kých armád v Korei pohrozilo, že spáchá sebevraždu v případě, že by měli býti vydáni zpět do rukou komunistů.

Východoněmecká komunistická vláda požádala Moskvu o povolení vytvoření samostatné armády; za důvod udala ohrožení západní hranice Východního Německa od "kapitalistických velmocí."

Dle vatikánského radia všechny řím-katol. kostely v ČSR obdržely vyzvání, aby deponovaly u státní banky všechny cenné předměty ze zlata, stříbra, platiny a jiných vzácných kovů. Zároveň bylo všem farářům sděleno pod pohrůzkou přísnými tresty, aby oznámili věřícím, že tato opatření byla učiněna z bezpečnostních důvodů.

Kongregace posvátného Officia v Římě dala na index zakázaných knih všechna díla francouzského novelisty Andre Gide a italského beletristy Alberto Moravia. U prvního důvodem k odsouzení byla nesčetná rouhání a popírání božství Kristova, u druhého nespoutaná nemravnost.

Brazilský parlament odmítl 137 proti 46 hlasům, návrh zákona, který žádal zrušení odstavce v ústavě, jenž před státem hájí nerozlučitelnost manželství. Zdůvodněním pro zamítnutí bylo, že manželská rozluka snižuje důstojnost ženy.

24. května vykonal poprvé papežský zástupce oficiální návštěvu u Spojených národů v New Yorku. Arc. Cicognani, jako zástupce sv. Stolice, podepsal novou smlouvu Spojených národů "Statut o uprchlících."

Komunistická špionážní síť byla odhalena v západním Německu, která pracovala ve prospěch SSSR. Do této špionážní aféry byli zapleteni i úředníci různých ministerstev.— V současné době byla odhalena podobná špionážní aféra v Itálii ve velkých továrnách "Fiat." Byly tam ukradeny tajné plány; pravděpodobně zmizely i plány, které se týkaly zbrojařských prací továren "Fiat."

Dle bruselského "Vlaamse Linie" proces k blahořečení Pia IX. pokročil tak daleko, že

beatifikace bude uskutečněna pravděpodobně v r. 1954, kdy připadá sté výročí prohlášení dogmatu o Neposkvrněném Početí, kteréžto prohlášení učinil Pius IX.

Předplatné a dary na časopis "Orel" zaslali:

A. R. \$50, — V. M. \$15, — J. P. \$5, — A. B. \$5, V. F. J. \$2, — V. S. \$5.
F. Z. \$15; A. S. \$15; K. H. \$70; T. Š. \$2; B. B. \$2; F. H. \$1; V. M. \$10; F. K. \$5; S. B. \$2; A. S. \$2; A. K. \$2; J. T. \$5; B. S. \$6; S. M. \$4; H. S. \$2; F. D. \$5.

Redakční sdělení

Příspěvky zasílejte na adresu: Mr. Janevan, St. Joseph's Villa, David City, Nebr., USA.

Uzávěrka každého čísla jest 10. dne každého měsíce.

Předplatné činí 2 americké dolary za dobu od července do prosince 1952 i s poštovným.

Župní kancelář hlásí: Vydali jsme dostatečný počet výtisků: 1.—Informačních map koncentračních táboru v ČSR se zaměřením na orelský odboj proti komunismu. 2.—Propagační obrázky, znázorňující boj Orla proti otroctví. Dle přesné kalkulace, vzhledem na veškeré vydání obou tisků a s ohledem na dodání do všech táborových jednot—Německo, Rakousko a Itálie,—jejichž členové tvoří stále ještě cca 30% počtu členstva župy a které obdrží tisky zdarma, taktéž vzhledem na věnování reprezentantům Svazu Slovanského Orelstva a j. příbuzným organizacím, spolkům, institucím, redakcím a se započítáním poštovného činí náklad na oba tisky—po 1 kus— \$1.50 USA měny. Těm sestrám a bratřím, kteří nemohou tuto částku zaplatiti buďtež dány výtisky zdarma. Domníváme se, že rádi uvítáte přiložené tisky, zařídíte jejich rozprodej mezi členstvem a příslušné částky pak v jednom obnosu, v USA méně, zašlete na Župní kancelář.

Upozornění sestrám a bratřím v USA! Župní předsednictvo předběžně tímto sděluje, že Sraz členů Čs. Orla v exilu je určen na neděli dne 14. září t. r. v Chicagu. V tento den, pořádaný Distriktním Svazem českých katolíků v Chicagu, bude vykonán slavnostní akt

připnutí stuh na prapor Katolické Jednotě Sokol, jakožto daru naší exilní Župy. Všechny sestry a bratři z Chicaga a okolí jsou povinni se této společné manifestace zúčastniti.

HLEDÁME: Br. Františka Šobáně, který loňského roku v Ludwigsburgu onemocněl. Zprávu podat na: ČS. Orel v exilu, 425 E-142 Street, Bronx 54, New York, N. Y., USA.

Br. Františka Kopečka, studujícího medicíny, který měl koncem září nebo začátkem října 1950 odejet z Bremen do Austrálie. Prosíme každého, kdo by z té doby, nebo z doby pozdější věděl nějakou zprávu o br. Kopečkovi, aby ji sdělil redakci.

Upozorňujeme na změnu adresy redakce orelského vysílání v Radio Free Europe: Mr. Karel Hruša, 4112 Palisade Ave., Union City, N. J., USA.

Prosíme všechny Oblasti i jednotlivé bratry, aby sdělili na adresu redakce "Orla," zda mají po ruce nějaký materiál, hodící se k uspořádání různých orelských slavností, akademií a pod. Bratři z Venezuely se zajímají o Dykovu báseň: Země mluví, dále o báseň a partituru k Sládkovu: Orám, o partituru k Bezručovu: Hoj, veselí šohaji v čižmách . . .", něco ze Smetany, Dvořáka, Martinů atd., nějakou solidní divadelní hru a pod. Má-li někdo na skladě některou z věcí, žádaných bratry z Venezuely, oznam to přímo na adresu: Čs. Orel v exilu, Oblast sv. Vojtěcha, Jižní Amerika, Romualda a Manduca 104, CARACAS, VENEZUELA.

—Redakce.